

Ljubljani vnel vagon hmelja, kateri je prišel iz Novega Sada in je bil namenjen v Trst. Vkljub gašenju je uničil ogenj polovico vagona in gre škoda v težke tisoče. Ogenj je gotovo povzročila iskra iz lokomotive, ker ni bil dovolj previdno naložen.

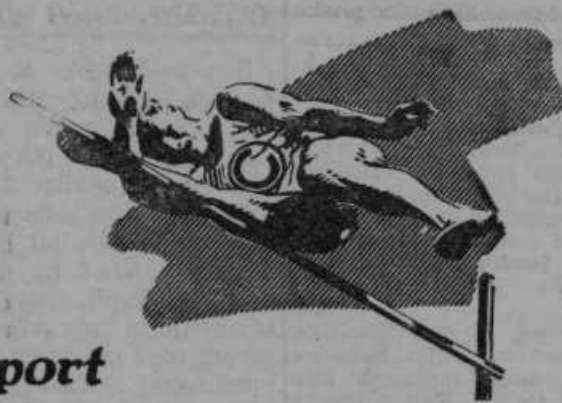
Razne novice

Narodnega tabora v Prevaljah zaradi odloka o prepovedi shodov, sprevodov in zbiranja to nedeljo ni bilo.

Na 18 gimnazijah v Sloveniji je letos 12.771 učencev in učenk. V Mariboru je na klasični gimnaziji 858, na realni gimnaziji 852 in na nepopolni realni gimnaziji 561; na realni gimnaziji v Celju 1257, v Ptuj 491, v Murski Soboti 507 učencev in učenk. Najmočnejši zavod je 3. realna gimnazija v Ljubljani s 1528 učenci. Na 1. realni v Ljubljani je 1451, na 2. realni gimnaziji 1106 in na klasični 1171 učencev in učenk. Realna gimnazija v Kočevju ima komaj 215 učencev in je najslabše obiskani zavod v Sloveniji.

Spominska svečanost v Žalcu. Ob 100 letnici rojstva očeta slovenskega hmeljarstva pokojnega Janeza Hausenbichlerja, veleposestnika in župana v Žalcu, se bo vršila v nedeljo, 2. oktobra, ob treh popoldne pred hišo Hausenbichler (sedaj Lorber) spominska svečanost, pri kateri bo slavnostni govornik orisal življenje in delovanje pokojnega Janeza Hausenbichlerja, kateremu bo odkrit relief in spominska plošča na njegovem bivšem domu. Posebna deputacija se bo ob tej priliki poklonila na grobu pokojnega Hausenbichlerja ter položila na gomilo venec.

Spominska razstava v Žalcu. Ob priliki spominske svečanosti v počastitev pokojnega Janeza Hausenbichlerja se bo otvorila 2. oktobra ob osmih zjutraj v hiši št. 6 v Žalcu spominska razstava, kjer bodo zbrane slike in fotografije s primernimi opisi v spomin na 70 letnico I. slovenskega tabora v Žalcu 6. septembra 1868, nadalje fotografije z opisi v spomin na II. slovenski tabor v Žalcu dne 17. marca 1918, skupina fotografij, članov narodnega sveta v Žalcu ob prevratu, kakor tudi spominki v zvezi z življenjem in delovanjem pokojnega Janeza Hausenbichlerja. Razstava bo odprta za odrasle v nedeljo, 2. oktobra, od 8 do 12 in

Sport

je zdrav, pa vendar se lahko zgodi, da se prehladite zaradi majhne neprevidnosti. Zato mis-

lite že pri prvih znamenjih bolezni na Aspirin tablete in na „Bayer“-jev križ, ki jamči za pristnost

ASPIRIN

TABLETE Z BAYER-JEVIM KRIŽEM.

Oglas reg. pod 5. br. 437 od 10. I. 1934.

od 13 do 18. Poučna bo razstava zlasti za našo šolsko mladino, ki si jo naj ogleda v ponedeljek, 3. oktobra čez dan. Priporočamo tudi drugim okoliškim šolam ogled razstave na ta dan, ko bo pa nudila zanimivo gradivo iz krajevine zgodovine.

Obrtniški tečaj. V obrtnopospeševalnem referatu na okrajnem načelstvu se sprejemajo prijave za knjigovodski, mizarški, risarski in za računski tečaj.

Mesarski strokovni tečaj. Mariborska poslovna zbornica obrtnopospeševalnega zavoda priredi strokovni tečaj za mesarske in klobašarske pomočnike iz mesta in okolice. Tečaj bo trajal najmanj 12 ur in bo predaval preizkušen strokovnjak v takem času, ko je udeležba vsem omogočena. Prijaviti se je v dopoldnevni urah v obrtnozadružnem nadzorništvu na okrajnem načelstvu, kjer se zvedo tudi nadaljnja pojasnila.

ZAKŠ V Haloze. Vsi člani mariborske podružnice ZAKŠ se zberejo dne 2. oktobra ob pol šestih zjutraj na glavni postaji v Mariboru. Tovariši ob progi naj vstopijo med potjo. Na Hajdini čakamo

tovariše iz Ormoža in Ljutomera do sedmih. Do Leskovca se peljemo z avtom, od tam pa peš v Podlehnik, kjer bomo imeli sv. mašo. Po sv. maši si bomo ogledali posestvo Spodnještajerske posojilnice, nato pojdemo k Sv. Trojici, Sv. Duhu in k Sv. Juriju v Halozah. Vrnili se bomo čez Dobravo, kjer nas bo čakal avto, ki nas bo popeljal v Ptuj. Vrnemo se z vlakom, ki vozi ob devetih v Maribor. Celotni denarni stroški za vlak in avto znašajo 25 din, nekaj hrane pa naj vzame vsak s seboj. Tovariši, ki so se prijavi, ne dobe nobenega obvestila več. Tudi neprijavljeni posamezniki tovariši se nam lahko pridružijo.

Prelepo potovanje v sončno Dalmacijo iz Ljubljane preko Novega mesta, Gorjancev, Metlike, Karlovca do slovečih Plitvičkih jezer, skozi Bosno k čudodelni Gospej sinjski in k Materi božji zdravja v Split; z ladjo na prekrasni otok Hvar. Na novo mašo v Tkon. V Trogir, Šibenik, Skradin; preko ponosnega Velebita v Senj, Crikvenico; preko Delnice in Kočevja v Ljubljano. Kdor hoče doživeti mnogo zanimivosti in videti zname-

Nekaj velikih števil

Učenjaki cenijo, da je naša zemlja premoga 7400 milijard ton. Letno se zmanjša ta številka za 1500 milijonov ton. Nafta je v zemlji 6150 milijard ton, na vseh petrolejskih poljih na svetu dobe letno samo 184 milijonov ton. Po tem računu bi bilo premoga za pet tisoč let, nafte pa za 33 tisoč let. Vodne sile imajo tako moč, da bi nam dale v električnih centralah na leto okoli pol milijarde konjskih sil, če bi bile ob vseh rekah in slapovih centrale. Danes izkoriščamo letno samo 33 milijonov konjskih sil. Sonce daje zemlji 150.000 krat več toplote, kakor nam je daje ves premog, ki ga rudarji izkopljejo na zemeljsko površino. Če bi

Januš Golec:

Ponarejevalci

Po pripovedovanju strica z Dravskega polja iz preteklih in sedanje dobe

Po Rupnikovih navodilih je bilo nabavljeno koj po preselitvi v Gornje Radvanje orodje in kemikalije za ponarejanje. Glavni pripomoček je bil mojstrov fotografski aparat z naravnost čudodelno lečo.

V radvanjski kamrici pri dobri jedači in pijači je izdelal mojster več klišejev v obliki fotografskih plošč, s katerimi je prenašal slike bankovca na papir.

Rupnik je bil na delu s svojim nespretnim pomagáčem, kojega pravi poklic je bila mesarska obrt, vso jesen leta 1936.

Izdelana je že bila na pol zaloga tisočakov, kateri so bili namenjeni v zimskem času za promet. Nedogotovljene potvorbe so bile tolikanj posrečene in so se krile z izvirnikom, da so presenečale na najbolj veselo stran vse zaupnike, kateri so vedeli prav dobro za skrito ponarejevalnico in so si obetali iz nje v najkrajšem času brezskrbne čase ter obilnega uživanja vseh zemeljskih dobrot in naslad.

35

Tokrat so bili podani najlepši upi, da bo rodilo trudapolno ponarejanje vsaj enkrat toliko let zaman pričakovane sadove obogatitja na hitro roko.

Zunanjemu svetu se niti sanjalo ni, kaj se godi že nekaj mesecev v skrivnostni gornjeradvanjski kamri, ki bo z eno znatno izdajo bankovcev osrečila vse, kateri so bili količkaj udeleženi pri sicer najnevarnejšem podjetju.

Mojstrova ponarejevalnica v Gornjem Radvanju bi bila sigurno oškodovala državno blagajno za težke vsote in bi bila povzročila nadzorni oblasti čez glavo dela in skrbi, da ni porušila moška blebetavost vseh za bodočnost pozidanih zlatih gradov.

Mojstrov najbolj nesrečno izbrani mesarski pomagáč se je hvalil okrog po Dravskem polju, da bo kmalu med siromašnim poljanskim narodom denarja kot listja in trave. Takele bahave govorice so vzbu-dile pri raznih ljudeh, ki niso imeli upanja na obogatitje, nevoščljivost. Ena zavistnih duš je opozorila pismeno orožnike v Cirkovcah pri Pragerskem, s čim da se ponaša v vinjenosti mesar, kateri zna celo delati denar.

Najbrž ni bilo za orožnike posebno naporno, da

nite kraje ob morju, ne bo zamudil ugodne prilike od 12. do 18. oktobra. Cena 450 din. Priglasite se po dopisnici za brezplačna navodila »Družini božjega sveta«, Ljubljana, Sv. Petra nasip 17. 1422

Kmetijski stan do jožefinskih reform je naslov knjižice, ki jo je spisal Jos. Mravljak. Vsakomur, ki se zanima za zgodovino slovenskih kmetov v prejšnjih stoletjih, knjižico toplo priporočamo. Posebno dobrodošla pa bo učitelstvu in šolam, ki jim je knjižica v prvi vrsti namenjena. Cena knjižice je 8 din. Udje Družbe sv. Mohorja jo dobe za 6 din, če jo naročijo naravnost pri Družbi sv. Mohorja v Celju. 1456

Gospodinjam in dekletom, ki se pripravljajo na gospodinjstvo, je namenjena knjiga Kuharica v kmečki, delavski in preprosti meščanski hiši, ki jo je spisala Marija Remec. Knjiga obsega 255 strani in vsebuje 965 preizkušenih receptov za pripravljanje preproste, pa okusne in izdatne domače hrane. Knjiga je sestavljena zelo pregledno, navodila pa so pisana lahko umljivo, tako da jih vsaka preprosta gospodinja povsem razume. Knjiga se dobi v vseh knjigarnah in stane broširan izvod 28 din, vezan pa 40 din. Udje Družbe sv. Mohorja dobi broširano knjigo za 21 din, vezano pa za 30 din, če jo naročijo naravnost pri Družbi sv. Mohorja v Celju. 1456

Zakonskim ženam in možem, materam in očetom, nevestam in ženinam pa je namenjena knjiga Milice Grafenauerjeve »Iz duhovnega življenja družine«. Knjiga je razdeljena na tri dele. Prvi govori o zakonu, o zakonski ljubezni, o zakramentu, o beli kugi, o dostojanstvu zakona. Drugi del razmotri o vzgoji k čistosti v zakonu in izven njega. Tretji del pa o rasti v duhovnost. Knjiga je najboljša priprava za zakon. Broširana stane 28 din, vezana pa 40 din. Udje Mohorjeve družbe dobi broširan izvod za 21 din, vezan za 30 din, če naročijo knjigo naravnost pri Družbi sv. Mohorja v Celju. 1456

Sanatorij v Mariboru, Gosposka 49, tel. 23-58, je najmoderneje urejen zlasti za operacije. Dnevna oskrba I. razreda Din 120, II. razreda Din 80. Vodja specialist za kirurgijo dr. Černič. 964

Nazadovanje goveje živine v Rusiji. »Novoe Slovo« v Berlinu poroča o številu živine v sovjetski Rusiji. Konj sedaj ni polovico toliko, kot jih je bilo leta 1928. Goveje živine je tri četrtine od tega, kar je je bilo leta 1928. Ovac je 46% števila, kot jih je bilo leta 1928, le svinjereja je dosegla isto število glav kot pred desetimi leti. Tako nazaduje živalstvo vseh vrst v sovjetski Rusiji.

Ali si že obnovil naročnino?

so zavohali s poizvedovanjem ter opazovanjem, kam se zateka bahač, ki hoče postati preko noči bogatin.

Cirkovska orožniška postaja je obvestila o zadevi orožnike v Studencih pri Mariboru, kamor spada Gornje Radvanje. Orožniki omenjenih postaj so določili 9. december 1936 za skupen pohod nad ponarejevalca, katera se nista čutila zasledovana, pač pa sta bila previdna in vsak trenutek pripravljena, da bežita, ako bi bila ogrožena.

Cirkovska in studenska orožniška potrulja sta si ogledali skrbno hišo v Gornjem Radvanju, katera je prikrivala čudodelno kamro. Orožniško oko je videlo pravilno na vseh oknih železne mreže. Dobro pripravljeni zasledovalci so bili prepričani, da je pobeg skozi katero koli okno nemogoč. Zastržili so samo vrata na obeh straneh ter so vdrl s silo skozi vhod, ker jim domači niso hoteli odpreti.

Ko so bili v veži, sta Rupnik ter pomagač, ki sta se nahajala v ponarejevalnici, takoj opazila nevarnost. Naglo sta skrila v peč najbolj obtežilne dokaze — na pol izgotovljene potvorbe — potem pa sta odstranila z okna prežagano omrežje ter pobegnili s fotografskim aparatom vred na prosto. Orožniki so sicer našli ponarejevalni material, toda najvažnejše-

Obžalovanja vredni slučaji

Sleparski brivec zaprt. Sodišču v Mariboru je bil zadnje dni izročen Vladimir Sever, brivski mojster iz Studencev pri Mariboru. Severu je posodil Jurij Ravnjak iz mariborske okolice 12.000 din za nakup dragega aparata za ženske lase, po kateri se je odpeljal brivec v Italijo. Ravnjak pa je čez nekaj dni dobil sporočilo, da Sever ni kupil aparata, temveč da samo pijančuje in zapravlja denar. Ovadil ga je zaradi tega oblastem. Ko se je Sever zdaj vrnil nazaj v državo, so ga orožniki v Planini aretirali. Našli so pri njem še 3000 din. Obenem je prišla proti Severju še druga prijava, in sicer od trgovca Ivana Magdalence, pri katerem je kupil kolo za 1650 din na obroke. Plačal je prvi obrok v znesku 100 din, potem pa je kolo takoj zastavil nekemu gostilničarju za 300 din. Ta je kolo prodal zopet naprej za 600 din.

Krvavo kožuhanje. Pri pekovskem mojstru Pečovniku na Košakih pri Mariboru zaposleni raznašalci kruha 17 letni Franc Zemljič, 24 letni Franc Vogrin in 22 letni Maks Zdravec so se podali na večer v Vukovski dol pri Jarenini na kožuhanje koruze. Ko so bili gotovi z delom, je začelo na podu običajno rajanje. Kmalu po polnoči sta opazila Vogrin ter Zemljič, da je Zdravec naenkrat zginil. Ker ga le ni bilo na spregled, sta šla pogledat za tovarišem. Komaj sta stopila na prosto, so ju napadli neznanci iz teme z noži ter krepeli. Vogrina so pobili z udarci po glavi, Zemljiču pa je eden prerezal vrat, da je čez par minut izkrevavel. Divjaki so se planili po na tleh ležečem Vogrinu in so mu prizadjali kakih 20 zabodljivcev z noži. Šele tedaj, ko so priskočili napadenemu domači na pomoč, so se napadalci razkropili ter zginili v noč. Iz Maribora poklicani reševalci so prepekljali smrtno nevarno ranjenega Vogrina v bolnišnico, Zemljič pa je bil prenešen v mrtvašnico, kjer je bilo izvršeno sodno raztelesenje. Vsa dobra ter mirna šentjakobska župnija se zgraža nad ponočnjaško podivjanostjo.

Za 2000 din jabolk so pokradli. V Spod. Dupleku pri Mariboru so našli orožniki pri neki posestnici večjo zalogo pokradenih jabolk. Zasliševanja so dognala, da je tatvino sadja izvršila posebna tatinska družba, ki je pokradla jabolka po bližnjih sadonosnikih in jih nato spravila na podstrešje posestnice. Našli so nad 700 kg jabolk v vrednosti preko 2000 din.

Zapor ga ni pobiljšal, ampak poslabšal. 32 letni Franc Trglacnik iz Oglenšaka pri Zg. Polskavi je odsedel te dni zaradi pretepa prisojeno štirimesečno kazen. Komaj se je vrnil domov, je navalil na 56 letnega očeta, kateri je zbežal pred nasilnežem in se je obranil sina s tem, da je oddal nanj tri strele, od katerih je eden zadel. Orožniki so aretirali očeta in sina. Oče je priznal dejanje in izpovedal, da je streljal na sina zaradi tega, ker mu je ta grozil, da ga bo ubil.

Tatinska drznost. Neznaneec je ukradel iz cerkve na starem vojaškem pokopališču v Strnišču v župniji Sv. Lovrenc na Dravskem polju 2500 din vreden zvon.

Hudo poškodovan od neznancev. V Ljubčini pri Celju so napadli v noči neznanci 27 letnega sodarja Ivana Jazbeca iz Gaberja in so ga tako obdelali s krepeli, da so ga oddali v celjsko bolnišnico s prebito lobanjo.

Vlomilca so prepadli. V noči na 22. september se je splazil v gostilniške prostore kolodvorske restavracije v Žalcu neznan vlomilec, kateri je že bil na delu, a so ga domači še pravočasno prepadli. Vlomilec je pustil vlomilsko orodje ter zbežal. Vlomilsko orodje je bilo dan poprej ukradeno nekemu celjskemu mizarju.

Vlomilec trikrat na delu v eni noči. V Laškem je bil izvršen v eni noči trojni vlom. Najprej so vdrl lopovi v gostilno in trgovino Emilije Rozinove. Odnegli so raznih predmetov za 3500 din. V isti noči so obiskali mizarstvo delavnico Petra Hraščelja, kateremu so pokradli precej orodja. Nato so se vtihotapili v kopališko klet Radio-Therma, iz katere so pofulili več steklenic dobrega vina ter šampanjca.

ga, obeh ponarejevalcev, ni bilo več. Mesarja so sicer kmalu izsledili ter se ga zaprli. Prav tako so vtaknili v zapor hišnega posestnika in njegovo ženo ter glavnega denarnega zalagatelja, za Rupnikom pa ni bilo nobenega sledu. Prihajale so vesti, da so ga videli v Zagrebu ter v Karlovcu. Vsa poizvedovanja so bila zaman, dasi so ga iskale oblasti po vsej državi.

Istočasno kakor sta ušla dvema orožniškima patruljama oba zasledovana tiča, je napravila mariborska policija preiskavo v Rupnikovem obdravskem stanovanju. Našli so pa le nekaj fotografskega materiala, iz katerega se ni dalo ničesar sklepati.

Oblast se je morala zadovoljiti tudi v ravnokar opisanem najbolj resnem ponarejevalnem primeru s tem, da je bil pregnan mojster iz nevarnega gnezda še ob pravem času, ko ni bila niti ena potvorba predana prometu in država ni bila oškodovana.

(Dalje prihodnjik)

Vse šolske potrebščine

dobite najceneje in najboljše v prodajalnah

Tiskarne sv. Cirila v Mariboru in Ptuj!

mogli izkoristiti samo ono toploto, ki jo sonce vrže na švico, bi imeli dovolj sile za pogon vseh električnih strojev in tovarn, vlakov in ladij na vsem svetu.

V devetih letih milijon konj manj

Angleški minister za poljedelstvo Morrison je dal na neko interpelacijo v londonski spodnji zbornici pojasnilo o številu konj na Angleškem, v Nemčiji in Franciji v letih 1927 in 1936. Po njegovih podatkih je bilo leta 1936 na Angleškem, v Franciji in Nemčiji dober milijon konj manj nego leta 1927. Število konj je padlo v navedenem času od 8.437.302 na 7.331.100 glav.